

פרשת נח

קירוב וכפייה לעכו"ם לקיים שבע מצוות בני נח

"את האלוקים התהלך נח" (בראשית ו, ט)

ברש"י ביאר השינוי מה שבנח נאמר: "את האלוקים התהלך נח", ובאברהם נאמר "התהלך לפני" (בראשית יו, א), ופירש רש"י שנח היה צריך סעד לתומכו, אבל אברהם היה מתחזק ומהלך בצדקו מאליו.

הספורנו כתב על הפסוק "ונח מצא חן בעיני ה'" וז"ל: לא מפני שהיה ראוי לכך אבל על צד חנינה זכהו האל יתברך לזה וכו', וזה כי לא לימדו את דורם לדעת את ה' כאברהם משה ושמואל וזולתם.

ומבואר שהתביעה העיקרית שנתבע עליה נח היה שלא טרח לקרב את בני דורו לעבודת ה', ולא הטא שכס להכניסם תחת כנפי השכינה, ובוזה נבדל מאברהם אבינו, שיסוד החסד שבו עורר אותו "לגיייר את האנשים" (כמובא במדרש רבה בראשית לט, יד), ומכאן זה היה אפשר וראוי לאברהם להתפלל על אנשי סדום, מתוך המחשבה שלאחר המתקת גזר דינם, ינסה לקרבם אל תחת כנפי השכינה.

שבע מצוות נצטוו בני נח כמובא בגמרא בסנהדרין נו, א תנו רבנן שבע מצוות נצטוו בני נח: דינין, ברכת השם, עבודה זרה, גילוי עריות, שפיכות דמים, גזל, ואבר מן החי. ועל כל אלו הו' מצוות עברו אנשי דור המבול.

ובימינו שישנם בעולם הרבה בני נח שאינם מקיימים את ה' מצוות בני נח כמו בימי נח שלא קיימו, עלינו לדון: האם מותר לקרב עכו"ם לקיים שבע מצוות בני נח, ואם כן האם אנו מצווין לכוף את בני נח שיקיימו את שבע מצוות בני נח.

אתה אומר כך, למה לא אמרת בשעה שאמרתי "כי אותך ראיתי צדיק לפני בדור הזה" ואחר כך "הנני מביא מבול מים" ואחרי כן "עשה לך תיבת עצי גופר", הרי כל אריכות דברים זו כדי שתבקש רחמים על עולמי.

אמר רבי יוחנן בא וראה מה בין צדיקים שהיו להם לישראל אחר נח ובין נח.

נח לא קירב את העולם לקיום המצוות

בוזר (בהשמטות דף רנד, ב) מבואר שנח לא ניסה להחזיר בתשובה את העולם, ותוכן דברי הזוהר כך: כשיצא נח מן התיבה וראה את העולם חרב, בכה לפני הקב"ה ואמר: רבון כל העולמים הרי נקראת רחום וחנון, היה לך לרחם על מעשה ידיך. השיבו הקב"ה ואמר לו: רועה שוטה, עכשיו

על הבריות. ואתה, מששמעת שאתה מציל נפשך בתיבה, לא היה אכפת לך בחורבן העולם. בנית לעצמך תיבה, והצלת עצמך, עכשיו שכבר העולם עומד בחורבנו, אתה פותח פיך להתפלל ולבקש רחמים? אותה שעה נתבונן נח שעשה שלא כהוגן, שלא התפלל למנוע את הפורענות, לפיכך נודרו מיד להביא קרבן כפרה על עונו.

נמצאנו למדים, שלכאורה נח מציל רק את עצמו ואת שלו. אינו דואג לשאר העולם, מותיר מאחור את הדאגה לרשעים, מדוע אינו הולך לשכנע את הרשעים ללמוד מדרכו ולהציל עצמם? מי יגן עליהם? לכן אומר הקב"ה לנח שיקדיש להצלתו מאה ועשרים שנה על מנת לאפשר לכולם אוהרה שהולכת ונבנית למולם רעה הממששת ובאה עליהם.

על פי תיאור זה, מצפוננו של נח ייסר אותו ואולי אף הרגיש אשמה בזה שאולי היה בכוחו למנוע את האסון ולא עשה דבר. ומזוהר זה עולה שנח לא שיער את תוצאותיו ההרסניות של המבול, ואילו יכול היה לצפות אותם, ייתכן שהיה מנסה למנוע את האסון הזה.

ומתוך כל התנהגותו של נח יש שדרשוהו לגנאי, כמובא בפסיקתא דרב כהנא (פיסקא יב אות א') "שקר החן והבל היופי" וכו' (משלי לא, ל) "שקר החן" שקר היה חינו של נח, "ונח מצא חן" (בראשית ו, ח). "והבל היופי", הבל היה יופיו של אדם הראשון, תפוח עקיבו של אדם הראשון היה מכהה לגל חמה (ולא עמד לו יופיו להנצל מן החטא). ומכולם "אשה יראת ה' היא תתהלל" (משלי שם) זה משה, "תנו לה מפרי ידיה

נח לא הגין על דורו ולא התפלל עליהם כאברהם, דכיון שאמר הקב"ה לאברהם "זעקת סדום ועמורה כי רבה" מיד "ויגש אברהם ויאמר" וגו' והרבה תחנונים לפני הקב"ה. אחר כך בא משה והתפלל והגין על דורו, כיון שאמר הקב"ה "סרו מהר מן הדרך" מיד עמד משה בתפלה "ויחל משה" וגו'. רבנן אמרי לא הניח משה להקב"ה עד שנתן נפשו עליהם מן העולם הזה ומן העולם הבא דכתיב "ואם אין מחני נא מספרך אשר כתבת".

אמר רבי יהושע, מה ראה נח שלא בקש רחמים על דורו? אמר בלבו אולי לא אמלט וכו', (אם הוא היה מדבר זכות על הרשעים), לפיכך לא ביקש רחמים עליהם. אמר רבי אלעזר, אפילו כן הוה ליה למבעי רחמי על עלמא בגין דניחא ליה לקב"ה מאן דיימר טבא על בנוי, מנא לן? מגדעון בר יואש דלא הוה זכאי ולא בר זכאי ומשום דאמר טיבותא על ישראל אמר ליה הקב"ה "לך בבחך זה והושעת את ישראל מיד מדין". מהו "בבחך זה"? טיבותא דאמרת על בני.

כעין זה מובא גם בזהר חדש (נח כח, א) וז"ל: כיון שיצא נח מן התיבה, וראה את העולם שהוא חרב ונחרב, התחיל ממרר בבכי ואומר: רבון כל העולמים ואדוני האדונים, אתה נקראת רחום וחנון, היה לך לרחם על בריותיך. אמר לו הקב"ה: אי לך רועה שוטה, עכשיו אתה אומר לי כך, ולא אמרת כך בשעה שאמרתי לך "כי אותך ראיתי צדיק לפני בדור הזה", "עשה לך תיבת עצי גופר", "ואני הנני מביא את המבול מים על הארץ", וכו', כל זאת לא גלית לי לא אלא כדי שתעמוד לפני בתפילה ותבקש רחמים

המשלים עצמו בלבד, הוא ראוי שימלט עצמו בלבד, אבל המשלים גם את זולתו הוא ראוי שימלט גם את זולתו, כי בזה יש תקוה שיחזירם בתשובה, כאמרם ז"ל (ברכות יט, א) אם ראית תלמיד חכם שסרח ביום, אל תהרהר אחריו בלילה שודאי עשה תשובה.

וכן משמעות דברי המדרש בילקוט שמעוני בדברים (פרק לג רמז תתקנא) וז"ל: נח אומר למשה אני גדול ממך שנצלתי מדור המבול, ומשה אומר לו אתה הצלת את עצמך ולא היה בך כח להציל את דורך, אבל אני כתיב "וינחם ה' על הרעה". משל לשתי ספינות שהיו בים אחד מהן הציל הקברניט את עצמו ולא הציל את ספינתו, ואחד הציל עצמו וספינתו וכו'.

מבואר בדברי המדרש, לא שנח לא רצה להתפלל על בני הדור, אלא שתשש כוחו מלבקש עליהם ולהענות, וכדברי משה שאמר לנח: "ולא היה בך כח להציל את דורך", כיון שלא היה לו כח להשפיע עליהם מטובו.

ולמעשה, יסוד עונש המבול היה כיון שעברו אנשי דור המבול על כל ה' מצוות שחייבים בהם בני נח: על הגול, דכתיב "ויקחו להם נשים מכל אשר בחרו". על הדינין, דכתיב "ויראו בני האלוקים", אלו בני הדיינים שהיו אבותיהם הדיינים עוברים על המשפט ונושאים פנים לבניהם העבריינים. אבר מן החי, דכתיב, "כי השחית כל בשר את דרכו" ונאמר באיסור אבר מן החי "אך בשר בנפשו דמו לא תאכלו", בשר בשר לגזירה שוה, ללמדך שהשחיתו גם בעוון זה והיו עוקרים אבר מן החי ואוכלים

ויהללוה בשערים מעשיה" (משלי לא, לא) אמר ר' יוסי בר ירמיה מפני מה הוא מושל את הנביאים כנשים, אלא מה האשה הזאת אינה בושה לתבוע צורכי ביתה מבעלה, כך אין הנביאים מתביישין לתבוע צורכיהן של ישראל מלפני הקב"ה. אבל בנח כתיב: "כי נחמתי כי עשיתים" וכן "ונח מצא חן" שאף על נח נחתם גזר דין, אלא שמצא חן.

המבול נקרא "מי נח"

נח עצמו אף הוא נשא אשמה, וכמו שביארו חכמים שנח נתבע על שלא התפלל על בני דורו כמשה רבינו בשעתו על שהיו ישראל עובדי עבודה זרה, וכאברהם על אנשי סדום הרעים והחטאים.

וכפי שהובא בזהר (בראשית טז, ב) ותוכן דבריו כך: בא וראה מה בין משה לשאר בני העולם. בשעה שאמר לו הקב"ה למשה, "ועתה הניחה לי" וכו', מיד אמר, וכי בשביל טובתי אעזוב דינם של ישראל ולא אבקש רחמים עליהם, כמו שעשה נח, שכיון שאמר לו הקב"ה שיצלנו בתיבה, לא התפלל על בני דורו, וכולם כלו במי המבול. ועל כן נקראו מי המבול על שמו, "כי מי נח זאת לי".

בעין דברים אלו מובא בספורנו (עה"ת בראשית ו, ח) על הפסוק "ונח מצא חן", שכתב: לא מפני שהיה ראוי לכך, אבל על צד חנינה זכהו האל יתברך לזה וכו', וזה כי לא לימדו את דורם לדעת את ה' כאברהם משה ושמואל וזולתם וכו', וכן נח אף על פי שהוכיח על המעשים המקלקלים ענין המדינות, לא הורה אותם לדעת האל יתברך וללכת בדרכיו, אף על פי שהוא היה צדיק תמים בעיון ובמעשה, כי אמנם הצדיק

פירוש "בן נח"

פירוש "בן נח" הוא כל אדם מאומות העולם, מלבד ישראל, שכל העולם יצאו מבני נח, ואפילו אותן האומות שהן מזרע אברהם הן בכלל בני נח. אבל ישראל אינם נקראים בני נח, ואף על פי שאף ישראל יצאו מבני נח, כיון שנתקדש אברהם אבינו נקראו על שמו ולא על שם נח (משנה נדרים לא, א ורש"י שם ד"ה שאיני, רמב"ם נדרים פרק ט' הל' כ', טור יו"ד סי' ריו סעי' מ'). במה דברים אמורים, ממתן תורה ואילך, אבל כל זמן שלא ניתנה התורה אף ישראל נקראו בני נח.

תורה צוה לנו משה

שבע מצוות שבני נח נצטוו עליהם, הודיענו הקב"ה בתורה על ידי משה רבנו שבני נח מקודם נצטוו בהן. ועיין באור שמח (איסורי ביאה פרק יד הל' ז') שרצה לומר שנצטוו על ידי אדם ונח שבניהם ישמרו אותן.

ועיין במשך חכמה (דברים לג, ד) בפסוק "תורה צוה לנו משה מורשה קהילת יעקב" שכתב כך: אף על מצוות בני נח כלל ישראל מצווים רק ממה שה' יתברך אמר למשה בסיני שישמרו זה, אבל אינם שומרים את הדברים מחמת שנצטוו אדם ונח בהן, וכו', לא נצטוו ישראל אלא מסיני ואילך (רמב"ם בפירוש המשנה חולין), לא כן בני נח, הם אינם מצווים רק מנביאייהם, ועל ידי משה הודיע ה' יתברך שנצטוו בהן נביאייהן, כמו שכתב הרמב"ם בהלכות מלכים (פרק ח' הל' י'), שגם ההודעה מתורת משה לא ראו בעצמם רק סופר להם מקהל עדת ישראל. ולכן כיון שאין להם אימות מוחשי,

כדי להרגיל עצמם ברצח ובשפיכות דמים. ברכת ה', כבר בימי אנוש דכתיב "אז הוחל לקרוא בשם ה'" ו"הוחל" לשון חולין שחיללוהו וגידפוהו. גילוי עריות, זהו שנאמר "כי מלאה הארץ חמס" וכמו שאמרו שלא נחתם גזר דינם של אנשי דור המבול אלא על החמס שחמסו נשים מבעליהן, ולכן נענשו במבול.

ז' מצוות בני נח

בתוך כל תרי"ג המצוות, שעל קיומן מצווים בני ישראל, קיימות לפי ההלכה שבע מצוות שעל קיומן מצווים כל יתר בני האדם. מצוות אלו קרויות בשם שבע מצוות בני נח, שמאז המבול כל בני האדם הם צאצאיו של נח.

שבע מצוות אלו ניתנו לעולם כולו קודם מתן התורה, אך בהר סיני קיבלו בני ישראל את מצוות התורה, ומצוות בני נח אינן מחייבות אותם מצד עצמן, אלא רק במידה שבה חזרה עליהן התורה.

שבע מצוות בני נח הן כעין כללים, ויש בהן פרטים רבים, כמו עריות שנחשבת להם כמצוה אחת ויש בה פרטי איסורים רבים, וכן עבודה זרה שנחשבת להם כמצוה אחת חייבים בה בני נח בכל האיסורים שיש לישראל במצוה זו, אלא שאין הם מוזהרים בלאו מיוחד על כל פרט כישראל, ורק לישראל רצה הקב"ה לזכות והרבה להם מצוות. ויש מי שכתב ששבע מצוות כלליות הן, ובפרטן הן שלשים, והוא שאמרו בגמרא חולין צב, א: שלשים מצוות קבלו עליהם בני נח. ויש שכתב שכל המצוות התלויות בסברה הכל מתחייבים בהן, אף בני נח.

יהיה לך אלהים אחרים. "על האדם" זו שפיכות דמים, וכן הוא אומר (בראשית ט') שפך דם האדם וגו'. "לאמר" זו גילוי עריות, וכן הוא אומר (ירמיהו ג') לאמר הן ישלח איש את אשתו והלכה מאתו והיתה לאיש אחר. "מכל עץ הגן" ולא גזל. "אכל תאכל" ולא אבר מן החי. כי אתא רבי יצחק תני איפכא: "ויצו" זו עבודה זרה, "אלהים" זו דינין.

מהתנאים יש שפוחתים יותר ממספר שבע המצוות לאדם הראשון: ר' יהודה אומר אדם הראשון לא נצטווה אלא על עבודה זרה בלבד, שנאמר: ויצו ה' אלהים על האדם, היינו שצוה עליו את אלהותו שלא ימירנו באחר. ר' יהודה בן בתירה אומר אף על ברכת השם, ש"אלהים" משמעו שצוה עליו שלא יקללהו, כמו שנאמר: אלהים לא תקלל. ויש אומרים אף על הדינים, ש"אלהים" משמעו גם שיהא מוראו עליך ולא מורא בשר ודם להטות משפט, כי המשפט לאלהים הוא, או שיהא מורא שמים על בני אדם על ידי עשיית דין ברשעים. אחר המבול נצטוו בני נח לכל הדעות בכל שבע המצוות.

גוי שלא קיים ז' מצוות

יש הסוברים שיש מצוה להרוג גוי שאינו מקיים את ז' מצוות בני נח, ולעומת זאת יש הסוברים שאסור להרוג, ויש שיטה שלישית שמותר להרוג גוי שעובר על ז' מצוות בני נח אך אין זה חיוב.

המנחת חינוך (מצוה לה) הביא מחלוקת זו אם מותר להרוג גוי שעובר על ז' מצוות בני נח, והביא שמדברי התוס' בעבודה זרה כו, ב (ד"ה ולא מורידין) נראה

אם כן המצוות שלהם הוא רק שמירת הסדר קרוב לדת הנימוסי, וקל הביטול על ידי נביא באות ומופת ובפרסום.

עוד כתב שם: וכיון שכן אתי שפיר, דלהאמין על דבר בשכל אין שייך כפייה, רק על דבר המושג בשכל שכן הוא, אך שהרצון אינו רוצה להיות משועבד, על זה יתכן כפייה, וכו'. לכן מצאנו אם כי אין כופין האומות להתגייר, אבל על ז' מצוות כופין אותן (רמב"ם הלכות מלכים הל' ח' - י'), כי זה רק שמירת הסדר והכרת היוצר הבורא "אשר עשה את האדם ישר והמה בקשו חשבונות רבים" (קהלת ז, כט), הטעה ושבושים. אבל העולם מעיד שהיוצר יצרה, לכן כי כופין, לבלי להגדיל השקר בעובדי גילולים וכיוצא בזה, אז ממילא יבואו להכיר היוצר האחד האמיתי, וזה (היינו הכפייה לקיים את מצוות התורה, פרט לז' מצוות בני נח) "לנו מורשה" ולא לבני נח, כי אצלנו הוא אימות המוחש, עיי"ש.

שבע מצוות בני נח בתלמוד

בגמרא מסכת סנהדרין נו, א מובא: תנו רבנן שבע מצוות נצטוו בני נח: דינין, ברכת השם, עבודה זרה, גילוי עריות, שפיכות דמים, גזל, אבר מן החי.

ובהמשך הגמרא שם נו, ב הקשו מהיכן יודעים זאת, ותרצו שאמר רבי יוחנן: דאמר קרא (בראשית ב') ויצו ה' אלהים על האדם לאמר מכל עץ הגן אכל תאכל. "ויצו" אלו הדינין, וכן הוא אומר (בראשית יח) כי ידעתינו למען אשר יצוה את בניו וגו'. "ה" זו ברכת השם, וכן הוא אומר (ויקרא כד) ונקב שם ה' מות יומת. "אלהים" זו עבודה זרה, וכן הוא אומר (שמות כ') לא

נתחייבו כל בעלי שכם הריגה, שהרי שכם גזל והם ראו וידעו ולא דנוהו.

ברם, הרמב"ן בפירושו לתורה (בראשית לד, יג) חולק עליו וסובר שאף שבני נח חייבים להושיב בתי דין, הרי אם לא עשו כן אינם נהרגים על כך כיון שזו מצות עשה, ובבני נח נאמר בסנהדרין נו, א, "אזהרתן זו היא מיתתן", משמע שרק במקום שיש אזהרה להימנע מעשיית איסור לאו, חייבים מיתה, ולא במצות עשה.

לכך, חולק הרמב"ן על מה שכתב הרמב"ם שאנשי שכם היו חייבים מיתה על שלא דנו את שכם. ובתשובה לטענת הרמב"ן, כתב המשנה למלך בהלכות מלכים (י, ז) שלדעת הרמב"ם הורגים בן נח גם על ביטול מצות עשה.

ועיין בשו"ת חתם סופר (חלק ו' ליקוטים סימן יד) שכתב לדעתו בסברת רמב"ם, נהי דעל ביטול קום ועשה אין בן נח נהרג בבית דין, אך מכל מקום חייב מיתה כמו גוי ששבת חייב מיתה ואינו נהרג עליו בבית דין לרמב"ם, והכי נמי דינים כולל "לא תעשה עול במשפט" ונהרג עליו וכולל נמי לדון ולהושיב דיינים וחייב מיתה ואינו נהרג. נמצא אנשי שכם היו חייבים מיתה, אבל אין מצוה על בית דין להורגם, וכיון שנתחייבו מיתה על כל פנים אין אשם על שמעון ולוי שהרגו מי שנתחייבו מיתה. ומכל מקום הואיל ולא נתחייבו בית דין לטפל בהריגתם כעס עליהם יעקב על שהכניסו עצמם לסכנה על מצוה שאינה מוטלת עליהם, ובכך נסתלק השגת הרמב"ן מכל וכל.

דאין איסור בדבר, אבל אינו מחויב להרגם, דהיינו כל זמן שלא נידונו על פי בית דין.

ועיין בתוס' שם סד, ב (ד"ה איזהו גר), שכתבו דכל זמן שלא דנוהו בית דין אינו חייב מיתה, והביאו ראיה משם כו, ב דמבואר דגוי אין מורידין אותו לבור להענישו, והתוס' שם כתבו דרבינהו קרא להיתירא, דכתיב (דברים כ, יא) "יהיו לך למס", על כל פנים מבואר מדברייהם דרשות הוא ואין חיוב בדבר, והפירוש ד"אין מורידין" היינו אין חיוב בדבר כמו להמינים ומוסרים, וכן כתב הבית יוסף (יו"ד סי' קנח) בשם תוס' שם כו, ב.

ועל ראייתו מהתוס' מ"יהיו לך למס" וכו' אף דלא קיבלו שבע מצוות, כתב המנחת חינוך שבאמת מבואר להדיא ברמב"ם (פ"ו ממלכים הל' א'), דהיו צריכין לקבל עליהם שבע מצוות, ובאם לא קיבלו עליהם שבע מצוות, אף דקיבלו עליהם המס והעבדות הורגין אותם (ועיין שם בהל' ד'), אם כן מבואר בדבריו דבזמן שיד ישראל תקיפה מצוה להרגם אם אין מקיימין שבע מצוות. ועיין בט"ז (שם ס"ק א') שהשיג על הבית יוסף, וכתב דאסור להרגם, והביא ראיה מתוס' עבודה זרה י, ב (ד"ה חד), ומסוגיא דסנהדרין (נו, א).

גוי שלא קיים מצות עשה

אחת משבע מצוות בני נח היא מצות "דינים". הרמב"ם (הלכות מלכים ט, יד) מבאר: חייבים להושיב דיינים ושופטים בכל פלך ופלך לדון בשש מצוות אלו ולהזהיר את העם. ובן נח שעבר על אחת משבע מצוות אלו יהרג בסייף. ומפני זה

דתנו, ואינו מותר דבר מזה לישמעאלים, לפי מה שידוע לכם על אמונתם, שתורה זו אינה מן השמים. וכאשר ילמדום דבר מן כתוביה וימצאוהו מתנגד למה שבדו הם מלבם לפי ערבוב הסיפורים ובלבול העניינים אשר באו להם, הרי לא תהיה זו ראייה אצלם, שטעות בידיהם, אלא יפרשוה לפי הקדמותיהם המופסדות ויוכלו להשיב עלינו בזה בטענתם ויטעו כל גר וישראל שאין לו דעת, ויהיה זה מכשול לישראל האסורין ביניהם בעונותם.

אבל הערלים (רצונו לומר הנוצרים) מאמינים בנוסח התורה שלא נשתנה, ורק מגלים בה פנים בפרושם המופסד ומפרשים זאת בפירושים, שהם ידועים בהם, ואם יעמידום על הפרוש הנכון, אפשר שיחזרו למוטב, ואפילו לא יחזרו, כשרוצים שיחזרו, לא יבוא לנו מזה מכשול ולא ימצאו בכתוביהם דבר שונה מכתובינו. ועיין עוד במה שפסק הרמב"ם גם בהל' מלכים (פרק י' הל' ט') שכנראה את דבריו שם הוציא מתוך תשובה זו.

ומבואר מדברי הרמב"ם, שישמעאלים אסור ללמדם שום דבר מהתורה, לפי שהם הרי אווזים בטעותם באמונתם שתורה זו אינה מן השמים, וכאשר ילמדום דבר וימצאוהו מתנגד למה שבדו הם מלבם לפי בלבול העניינים, הרי לא יסכימו שטעות בידיהם, ויוכלו להטעות כל גר וישראל שאין לו דעת, ויהיה מזה מכשול.

מה שאין כן הנוצרים שמאמינים בנוסח התורה שלא נשתנה, רק מגלים בה פנים בפירושם המופסד ומפרשים זאת בפירושים, שהם ידועים להם, ואם יעמידום

בשו"ת מחנה חיים (חלק ג' יו"ד סי' מו) הביא מהילקוט שמעוני שדרש: "שופטים ושוטרים תתן לך" ולא לאומות העולם. שבודאי אם בן נח עבר על אחת מ' מצוות שלו אין חיוב על בר ישראל לישב עליו בדין ולעשות בו משפט, כמו שבית דין של ישראל מחוייבים לשפוט אם אחד מישראל עובר עבירה, כך בית דין מבני נח מחוייבים לשפוט את העובר עבירה על מצוות שלהם. אך לא מצינו שהענישו מלכי ישראל איזה בן נח שעבר עבירה אף על פי שהיה אז יד ישראל תקיפה עליו.

אולם כתב שם עוד המחנה חיים, שמקור הדבר שיש חובה לכופ את כל באי העולם לקבל ז' מצוות שנצטוו בני נח הוא, דאם לא כן, לאיזה תכלית הודיע הקב"ה ליתן לנו בתורתו לדעת שבע מצוות בני נח, אלא גם זה בכלל התורה שיש חיוב על בני ישראל לכופ כל באי עולם לקבל ז' מצוות בני נח שלהם ואם לאו יש להרגם.

חילוק בין נוצרים לישמעאלים

בשו"ת הרמב"ם (סימן קמט) הביא קושיא מדברי ר' יוחנן (סנהדרין נט, א) שגוי שעסק בתורה חייב מיתה, האם זה הלכה והאם חייב כל בר ישראל להמנע מללמדו דבר מן המצוות.

ובהמשך תשובתו כתב בענין אחר לחלק בין נוצרים לישמעאלים, ודבריו כך: שכאשר יד ישראל תקיפה עליהם, מונעים אותו מתלמוד תורה עד שיתגייר. אבל לא יהרג, אם עסק בתורה, לפי שאמר "חייב מיתה" ולא אמר "נהרג" כמו שאמרו (סנהדרין נו, א) על שבע מצוות בן נח נהרג. ומותר ללמד המצוות לנוצרים ולמשכם אל

שדתם ואמונתם כעבודה זרה לפי דעת הפוסקים.

לכן מוטב לשתוק ולא להשפיע עליהם, ואסור לנו להטעותם או להחניף להם שהם מקיימים מצוותם לפי שבזה נותנים להם יד לעבודה זרה, ומה לנו להכניס עצמינו אפילו כמלא נימה בזה.

ויסוד הנימוק לפעול אצלם הם דברי הרמב"ם (הלכות מלכים פרק ח' הלכה י') שכתב וז"ל: משה רבינו לא הנחיל התורה והמצוות אלא לישראל, שנאמר "מורשה קהלת יעקב", ולכל הרוצה להתגייר משאר האומות, שנאמר "ככם כגר", אבל מי שלא רצה אין כופין אותו לקבל תורה ומצוות. וכן צוה משה רבינו מפי הגבורה לכופו את כל באי העולם לקבל מצוות שנצטוו בני נח, וכל מי שלא יקבל יהרג, והמקבל אותם הוא הנקרא גר תושב בכל מקום וצריך לקבל עליו בפני שלשה חברים, עכ"ל.

והביאור, שהרמב"ם נקט שחיוב כפייה אינו תלוי בדין גר תושב דוקא, אלא חובה בפני עצמו אפילו בלי דין גר תושב כשידינו תקיפה לכופם על ז' מצוות ואפילו להורגם, ובזמן הזה אף שאין בידינו לכופם חייבים אנו להדריכם מדינא.

ובעיקר הדברים שחובה אפילו בלי דין גר תושב, יש לדון שהלא אף בעכו"ם מעשה באונס לא מועיל כלל, ואם כן כשכופין אותו לקבל אין זה קבלה כלל. על כן יש לומר שאין החיוב רק באופן שאפשר לכופו באי עולם להיות כגר תושב ממש, אלא שהחיוב גם להפרישם ובוזה שפיר שייך כפייה.

על הפרוש הנכון, אפשר שיחזרו למוטב, ואפילו אם לא יחזרו, לא יבוא לנו מזה מכשול.

חילוק בז' מצוות בני נח בין נוצרים לישמעאלים להיפך מהרמב"ם

יש לדון האם מותר או אפילו יש חיוב לקרב עכו"ם לקיים שבע מצוות בני נח, וכן האם אנו מצווין לכופו את בני נח שיקיימו את שבע מצוות בני נח.

בתשובות והנהגות (יו"ד ח"ג סי' שיז) נשאל האם מותר לקרב עכו"ם בזמן הזה לקיים ז' מצוות בני נח, והביא חילוק שלכאורה הנו להיפך מדברי הרמב"ם בין נוצרים לישמעאלים, שלדעתו יש איסור חמור לקרב נוצרים לקיים ז' מצוות, כיון שהנצרות גופא אינו רק שיתוף שלכמה פוסקים עכו"ם לא מוזהר, רק האמת שהם מגשימים אלוקינו יתברך שמו, עם עבודה זרה שלהם בתואר "בן", ואין לך עבודה זרה גדול כמותו. ועיין ברמב"ם בפירוש המשניות (ריש ע"ז) שהנוצרים עם שינויי כתותיהם כולם עובדי עבודה זרה, וכן מובא ברמב"ם פרק יא מהל' מאכלות אסורות (רק הושמט מפני הצנזור).

ועל כן כשמכריזים שמוכנים לקיים ז' מצוות בני נח, ואנו מקבלים דבריהם בכך שיקיימו, או שאנו מכריזים על פעולות שייקיימו ז' מצוות ליהוי כעין גר תושב, אף שמחזיקים אמונתם בנצרות, מכשילים אותם כאילו עובדי בהיתר וברצונו יתברך שמו, בשעה שלפי דין תורה וחיובי בן נח הם מחזיקים עוד בעבודה זרה, ואנו חס ושלום נותנים להם יד שעבודה זרה שלהם בהיתר, ונקראים מקיימי ז' מצוות בני נח בשעה

הז' מצוות בני נח, ובין דבריו כתב: יפת תואר שלא רצתה להניח עבודה זרה אחר השנים עשר חדש, הורגין אותה. וכן עיר שהשלימה אין כורתין להן ברית עד שיכפרו בעבודה זרה ויאבדו את כל מקומותיה ויקבלו שאר המצות שנצטוו בני נח, שכל עכו"ם שלא קבל מצוות שנצטוו בני נח הורגין אותו אם ישנו תחת ידינו, עכ"ל. ומבואר מדבריו שעכו"ם שלא קבל מצוות שנצטוו בני נח הורגין אותו אם ישנו תחת ידינו.

ומקור לדברי הרמב"ם הם מדברי הגמרא בסנהדרין נו, א שמובא: רב הונא ורב יהודה וכולהו תלמידי דרב אמרי, על שבע מצות בן נח נהרג.

ועיין ברדב"ז (הלכות מלכים פרק ח' הלכה ט') שכתב על דברי הרמב"ם "יפת תואר שלא רצתה להניח עבודה זרה": כבר נתבאר בפרק ששי שאם לא רצו לקבל שבע מצוות בני נח אין שומעין להם אלא הורגין אותם, וביפת תואר איכא חידושא דכיון דעינה אותה סלקא דעתך אמינא ושלחתה לנפשה מכל מקום קמ"ל. ואמרינן בספרי ושלחתה לנפשה ולא לבית אלהיה.

והמשיך הרמב"ם דבריו (שם פרק ח' הלכה י') וז"ל: משה רבינו לא הנחיל התורה והמצות אלא לישראל, שנאמר "מורשה קהלת יעקב", ולכל הרוצה להתגייר משאר האומות, שנאמר "ככם כגר", אבל מי שלא רצה אין כופין אותו לקבל תורה ומצות. וכן צוה משה רבינו מפי הגבורה לכוף את כל באי העולם לקבל מצות שנצטוו בני נח, וכל מי שלא יקבל יהרג, והמקבל אותם הוא הנקרא גר תושב בכל

ואף אם נתעקש ונאמר שאף שאין הנוצרים מקיימים ז' מצוות בעבודה זרה, ראוי לקרבם לקיים שאר מצוות שנצטוו בני נח, אך נראה שאם אינם מאמינים כלל באלוקי השמים שאין לו מושגי הגוף, ומדמין יחד תורת ברית החדשה שלהם לתורה שלימה שלנו, הוציאו עצמם ממצותן להאמין באלוקים ולא שייך בהו שאר המצוות, שזהו עיקר שבעיקרים, ולכן אין ראוי לקרבם כלל וכלל. וביותר שאם אנו מתכוונים בפעולות אלו לקרבן ולזכותם יש לחשוש לאיסור דאורייתא של "לא תחנם".

וברור שאין אנו מצווים להפריש עכו"ם ולהחזירם למוטב, ורק בישראל דין זה מצד ערבות, ומזה לנו לחדש דבר שלא כתוב בש"ס ופוסקים, ובפרט לשיטת הריטב"א במכות ח, א שעכו"ם אינו מצווה היום על ז' מצות, ויש מפרשים שזהו גם שיטת הרמב"ם במלכים פרק ח' שפירש דכופין לקבל ולא פירש לקיים. אולם כשהם תחת ידינו כופים אותם ובוזה אין להם זכות, אך כשאינם תחת ידינו יותר טוב לנו כשאין מקיימין ז' מצות, שאז ימהר הקב"ה מפתחם שתתמלא סאתם. ואנן בדידן ואינהו בדידהו. ועיין עוד בתשובות והנהגות (חלק ד' סימן לה) לענין ישמעאלים.

ומבואר מדברי התשובות והנהגות שיש איסור חמור לקרב נוצרים לקיים ז' מצות, כיון שהם מגשימים אלוקינו יתברך שמו, עם עבודה זרה שלהם בתואר "בן", ואין לך עבודה זרה גדול כמותו.

שיטת הרמב"ם

הרמב"ם (הלכות מלכים פרק ח' הלכה ט') כתב שיש לכוף עכו"ם לקבל את

מפני שצוה בהן הקב"ה בתורה והודיענו על ידי משה רבינו שבני נח נצטוו בהן. ומבואר שאף הם נצטוו להאמין בתורת משה, ואם כן יחזור הדין אף שמאמינים בה' כיון שאינם מאמינים בתורת משה הרי הם כעובדי עבודה זרה, אף לגבם.

אך כתב לבאר בכוונת דברי הרמב"ם, שהוא רק לענין דיני גר תושב שנקרא גר תושב רק בקבלת ז' מצות שנצטוו בהם משה, משום שיש בגר תושב מקצת גירות ובגירות זו צריך קבלה להיות גר תושב, אולם שאר הגויים אינם מצווים על אמונה רק על איסור עבודה זרה, וכן שאינם מחוייבים לקיים ז' מצוות משום שכך כתוב בתורת משה, ואם מקיימים את הז' מצוות אינם נהרגים אף שאין מאמינים בציווי ה'.

אמנם ברמב"ם שם הלכה י' מבואר שכופין על קבלת ז' מצוות ואם אינם מקבלים נהרגים, ומבואר לכאורה שהם מצווים על כך, אמנם נראה בכוונת הרמב"ם שבזמן שנוהג דין גר תושב, כופין כל גוי להיות גר תושב, ומפני זה כשאינו מקבל עליו נהרג, אך בעצם ז' המצוות שנצטוו בהם די אם שומרים אותם, ואין צריך בשביל זה קבלה.

אך צריך ביאור איך מועיל הכפייה בזה, שהרי בבן נח לא שייך סברת הרמב"ם שכתב (הל' גירושין סוף פרק ב') שיצרו הוא שתקפוהו, ואולי כוונת דברי הרמב"ם שאפילו בלא קבלה אם שומר את הז' מצוות אינו נהרג ואין צריך קבלה, אמנם מפשטות לשון הרמב"ם מבואר שכופין על הקבלה עצמה, וצריך ביאור בזה.

מקום וצריך לקבל עליו בפני שלשה חברים, וכל המקבל עליו למול ועברו עליו שנים עשר חדש ולא מל הרי זה כמן האומות.

ובלשון הרמב"ם שכתב: "כל המקבל עליו למול ועברו עליו שנים עשר חדש ולא מל הרי זה כמן האומות", יש שגרסו בלשון "כמין האומות". ועיין בלחם משנה (שם) שכתב על לשון הרמב"ם: הרי זה "כמן" האומות וכו'. בפרק בתרא אמרו הרי הוא "כמין" שבעכו"ם, כלומר כאחד מן המינים שבעכו"ם אבל לשון רבינו הוא "כמן האומות" דמשמע דרוצה לומר כסתם עכו"ם.

חסידי אומות העולם

והוסיף הרמב"ם (בהלכות מלכים פרק ח' הלכה יא) על דבריו שם וכתב: כל המקבל שבע מצוות ונוהר לעשותן הרי זה מחסידי אומות העולם, ויש לו חלק לעולם הבא, והוא שיקבל אותן ויעשה אותן מפני שצוה בהן הקב"ה בתורה והודיענו על ידי משה רבינו שבני נח מקודם נצטוו בהן, אבל אם עשאן מפני הכרע הדעת אין זה גר תושב ואינו מחסידי אומות העולם ולא מחכמיהם.

ובלשון הרמב"ם שכתב: "אין זה גר תושב ואינו מחסידי אומות העולם ולא מחכמיהם", יש שגרסו "אלא מחכמיהם".

ועיין בתשובות והנהגות (חלק ד' סי' לה) שכתב דיש לדון שכפירת הישמעאלים בתורת משה אין נחשב לגבם לעבודה זרה, כיון שלא נצטוו להאמין בתורת משה, אולם כתב הרמב"ם (בהלכות מלכים פרק ח' הלכה יא) שגר תושב הוא שיקבל את הז' מצוות בני נח ויעשה אותן

עוד כתב בענין זה רבי הרב ז"ל באגרת סודותיו ז"ל, ועל כן אמרו חסידי אומות העולם יש להם חלק לעולם הבא אם השיגו כל מה שראוי להשיג מידיעת האל והתקינו עצמן במדות הטובות, ואין בדבר ספק שכל מי שהתקין נפשו בכשרות המדות וכשרות החכמה באמונת הבורא בודאי הוא מבני העולם הבא, ועל כן אמרו אפילו גוי ועוסק בתורה הרי הוא ככהן גדול וכל עצמה וכל מגמתה של תורת משה רבינו תקון הנפש לשם הקדוש כמו שאמר דוד "שויתי ה' לנגדי תמיד" וכו', וזהו רצון התורה וחכמת המצות להתקין הנפש במדותיה באמונת האל וכו' ע"כ.

ועיין בספר ישראל קדושים (לרבי צדוק הכהן אות ו' ד"ה וכן) שכתב בענין זה: שגם אינו יהודי המקיים ז' מצוות בני נח מצד חכמתו אין נקרא מחסידי אומות העולם רק כשמקיים מצד מצות ה' יתברך כמו שכתב הרמב"ם בהל' מלכים ובודאי הוא מאיזו ברייתא ומדברי רבותינו ז"ל. כי עיקר קיום המצות הוא רק כאשר עושה מצות ה' יתברך שאמר ונעשה רצונו, ודבר זה הוא חכמת התורה להכיר שהם מצות ה' יתברך.

המבואר משיטת הרמב"ם כך: שאותם אלו מבני אומות העולם שמקבלים על עצמם ושמקיימים את שבע המצוות מתוך אמונה בהקב"ה מוגדרים על ידי רמב"ם "חסידי אומות העולם". ואילו אותם מבני אומות העולם שמקיימים שבע מצוות בני נח ללא אמונה ורק משום הכרע הדעת, לפי הגירסא שלפנינו אינם נמנים עם חסידי אומות העולם ולא מחכמיהם.

עולם הבא למקיים ז' מצוות בני נח

הכסף משנה (שם) הביא במה שכתב הרמב"ם "שכל המקבל עליו ז' מצוות ונזהר לעשותן וכו' יש לו חלק לעולם הבא" שזו פלוגתא דרבי אליעזר ור' יהושע בסנהדרין קה, א, דלר' אליעזר אומות העולם אין להם חלק לעולם הבא, ולרבי יהושע אית להו, ופסק הרמב"ם כרבי יהושע. ומה שכתב הרמב"ם "והוא שיקבל אותן ויעשה אותן מפני שצוה בהן הקב"ה בתורה" נראה לו שהרמב"ם אומר כך מסברא דנפשיה ונכוחה היא.

וכן עיין בתוספתא מסכת סנהדרין (פרק יג הלכה ב') שכתב: דבר אחר שורש זה נשמה וענף זה הגוף ובני רשעי גוים לא חיינן ולא נידונינן, ר' אליעזר אומר כל גוים אין להם חלק לעולם הבא שנאמר "ישובו רשעים לשאולה כל גוים שכחי אלהים" "ישובו רשעים לשאולה" אלו רשעי ישראל, אמר לו ר' יהושע אילו אמר הכתוב "ישובו רשעים לשאולה כל גוים" ושותק הייתי אומר כדבריך, עכשיו שאמר הכתוב "שכחי אלהים" הא יש צדיקים באומות שיש להם חלק לעולם הבא.

ביאור נוסף בדברי הרמב"ם

ועיין בשו"ת מהר"ם אלשקר (סימן קיז) שכתב על דברי הרמב"ם: ויתבאר לך שאין קנין הדעת לישראל כי אם בשמירת המצוות ודברי הנביאים ולא מחיוב השכל לבד כי אפילו הגוי אינו נכנס בגדר חסידי אומות העולם לדעתו אלא אם יאמין בז' מצוות שנצטוו בני נח מצד משה רבינו, וכמה ברורים דבריו לשלמי הדעות.

המצוה בספר החינוך

עצמו אפילו על ידי רציחה, כיון ששפיכות דמים לא עדיף מעבודה זרה וגילוי עריות. אמנם דעת המנחת חינוך (מצוה רצה ג') אינה כן, שסובר שאין הגוי יכול להתרפאות במקום פיקוח נפש על ידי עבירה על שבע מצוות שלו, למרות שאינו מצווה ביהרג ואל יעבור, ורק אם אנסו לעבור על אחת ממצוותיו ואם לא ייהרגו, אזי מותר לו לעבור ואל ייהרג.

אמנם דעת החזון איש (בגליונות על חדושי רבינו חיים הלוי הלכות רוצח פ"א ה"ל ט' ד"ה והרי) שמותר לגוי להתרפאות בעבירה במקום פיקוח נפש. (אולם בדעת הגר"ח יש שפירשו שאינו חולק בזה, אלא שדעתו שנדחית מדין "אנסוהו לעבור" שנאמר בו: "יעבור ואל ייהרג" ולא מדין "פיקוח נפש").

עוד כתב המנחת חינוך (שם אות ד') שאף לדעת הסוברים שפיקוח נפש דוחה שבע מצוות של גוי, מכל מקום אינו אלא שיוכל הגוי החולה לעבור בעצמו, אבל גוי אחר אינו יכול לעבור בשבילו על אחת משבע מצוותיו כדי להציל את חברו הגוי.

מנלן שפיקוח נפש דוחה שבת

בגמרא ביומא דף פה, א מובא שרבי ישמעאל ורבי עקיבא ורבי אלעזר בן עזריה היו מהלכין בדרך ולוי הסדר ורבי ישמעאל בנו של רבי אלעזר בן עזריה מהלכין אחריהן, ונשאלה שאלה זו בפניהם "מניין לפקוח נפש שדוחה את השבת", ושבע תשובות נאמרו בזה.

לרבי ישמעאל נלמד מקל וחומר מ"בא במחותרת" שניתן להצילו בנפשו, כל שכן לפיקוח נפש שדוחה את השבת. לרבי

בספר החינוך (מצוה קצב) כתב במצוה שלא לגלות ערות אחות, שזאת מן העריות שנצטוו עליה כל בני העולם בכלל, אבל חילוק יש בה בין ישראל לשאר האומות, שבשאר האומות אין אסור עליהם אלא אחותם מאם לבד, ובשאר בין מאב בין מאם.

והוסיף שם שכלל זה יהיה בידך בכל מה שנצטוו האומות, שכל זמן שהן תחת ידינו עלינו לעשות דין בהם בעברם על מצותם. וכבר כתבתי למעלה בסדר וישמע יתרו, שהדין שלהם לעולם היא מיתה בין מזידין בין שוגגין, ושאינן צריכין התראה, אבל שני עדים צריכין או הודאת פיהם. ומן הדומה שאף על פי שהם אינם כשרין להעיד על ישראל, ראויים הם להעיד זה על זה, וכן הורה זקן. ועיין שם במנחת חינוך (מצוה צג ומצוה צד) שהביא הרבה חילוקים בדינים אלו.

האם גם בגוי פיקוח נפש דוחה שבע מצוות שנצטוו בהם

בפרי מגדים (בספרו תיבת גמא תחילת פרשת שמות) נסתפק האם מותר לבן נח מסוכן, להציל עצמו על ידי אכילת אבר מן החי (האסורה לבני נח), והמשנה למלך בספרו פרשת דרכים (דרוש ב' ד"ה ודע) כתב שבן נח יכול להתרפאות על ידי עבירה על שבע מצוות שלו, במקום סכנת חיים, חוץ מעל ידי איסור רציחה שמחוייב למסור את עצמו, כיון שהוא מחמת סברא "דמאי חזית", וסברא זו שייכת אף בבן נח.

ובפרשת דרכים (שם) הביא את דעת המהר"ש יפה, שיכול להציל

ולכך, אין מקור בגוי שפיקוח נפש דוחה שבע מצוות שנצטווה בהם.

ודאי פיקוח נפש בגוי

אכן היה ניתן לכאורה ללמוד מלמודו של רבי ישמעאל מ"בא במחותרת", שאף על הגוי שפיקוח נפש דוחה שבע מצוות שלו, שהרי היתר רציחה בבא במחותרת פירשה רבא (שם) "חזקה אין אדם מעמיד עצמו על ממונו" ולכן הגנב שבא במחותרת דעתו שאם יעמוד בעל הבית כנגדו יהרגנו והתורה אמרה: הבא להרגך השכם להרגו.

הרי שדין "בא במחותרת" מדין רודף הוא, והיתר רודף ניתן אף לגוי, וכמבואר בסנהדרין (נו, א) שכשאי אפשר להנצל כי אם על ידי הריגת הרודף, מותר לגוי להציל עצמו בהריגתו. וכן פסק הרמב"ם (הלכות מלכים פרק ט' הל' ד'), ואם כן נוכל ללמוד בקל וחומר על כל שבע מצוות שלו שנדרחות מפני פיקוח נפש (ועיין במנחת חינוך שם אות ה').

אלא שנתבאר בגמרא (שם) שלא נלמד מלמודו של רבי ישמעאל אלא בודאי פיקוח נפש ולא בספק פיקוח נפש, וכמו שפירש רש"י (ד"ה אין אדם מעמיד) שודאי הוא שיהרגנו. ואם כן, עדיין לא למדנו שספק פיקוח נפש אצל הגוי דוחה מצוותיו. (אמנם במנחת חינוך שם משמע שאפילו בספק פיקוח נפש אסור לגוי להתרפאות על ידי עבירה, וצריך עיון).

עקיבא נלמד מעבודת הכהן בבית המקדש שנדרחית מפני פיקוח נפש, כל שכן לפיקוח נפש שדוחה את השבת. לרבי אליעזר נלמד מקל וחומר ממילה שדוחה את השבת. לרבי יוסי ברבי יהודה נדרש ממקרא: "אך את שבתותי תשמורו" (שמות לא) "אך" לחלק. לרבי יונתן בן יוסף נדרש ממקרא: "כי קודש הוא לכם" (שם) היא מסורה בידכם ולא אתם מסורים בידה. לרבי שמעון בן מנסיא נלמד ממקרא "ושמרו בני ישראל את השבת" (שם) אמרה תורה חלל עליו שבת אחת כדי שישמור שבתות הרבה. ושמואל למד דחיית שבת מפני פיקוח נפש, ממקרא: "אשר יעשה אותם האדם וחי בהם" (ויקרא יח) ולא שימות בהם.

עוד נתבאר בגמרא, שדברי כל התנאים נאמרו רק בודאי פיקוח נפש, אבל בספק פיקוח נפש לא למדנו שדוחה את השבת, אך מצאנו לשמואל שאפילו ספק פיקוח נפש דוחה את השבת. כל אלו הדרשות (חוץ מדרשת רבי ישמעאל שיש לעיין בזה וכדלהלן) אינם מלמדים כי אם לבני ישראל שפיקוח נפש דוחה כל המצוות, שהרי לענין גוי, אם פיקוח נפש דוחה שבע מצוות שנצטווה בהם, אי אפשר ללמוד מעבודת הקרבנות ומילה שגוי אינו בכלל מצוות אלו, ולא עליהם אמרה תורה המקראות "אך את שבתותי תשמורו" "כי קודש היא לכם" "ושמרו בני ישראל את השבת" "אשר יעשה אותם האדם וחי בהם".

סיכום הענין

יסוד עונש המבול היה כיון שעברו אנשי דור המבול על כל הז' מצוות שחייבים בהם בני נח: על הגול, דכתיב "ויקחו להם נשים מכל אשר בחרו". על הדינין, דכתיב "ויראו בני האלוקים", אלו בני הדיינים שהיו אבותיהם הדיינים עוברים על המשפט ונושאים פנים לבניהם העבריינים. אבר מן החי, דכתיב, "כי השחית כל בשר את דרכו" ונאמר באיסור אבר מן החי "אך בשר בנפשו דמו לא תאכלו", בשר בשר לגזירה שוה, ללמדך שהשחיתו גם בעוון זה והיו עוקרים אבר מן החי ואוכלים כדי להרגיל עצמם ברצח ובשפיכות דמים. ברכת ה', כבר בימי אנוש דכתיב "אז הוחל לקרוא בשם ה'" ו"הוחל" לשון חולין שחיללוהו וגידפוהו. גילוי עריות, זהו שנאמר "כי מלאה הארץ חמס" וכמו שאמרו שלא נחתם גזר דינם של אנשי דור המבול אלא על החמס שחמסו נשים מבעליהן, ולכן נענשו במבול.

שבע מצוות בני נח הן כעין כללים, ויש בהן פרטים רבים, כמו עריות שנחשבת להם כמצוה אחת ויש בה פרטי איסורים רבים, וכן עבודה זרה שנחשבת להם כמצוה אחת חייבים בה בני נח בכל האיסורים שיש לישראל במצוה זו, אלא שאין הם מוזהרים בלאו מיוחד על כל פרט כישראל, כיון שאת ישראל רצה הקב"ה לזכות והרבה להם מצוות.

אותם שבע מצוות שבני נח נצטוו עליהם, הודיענו הקב"ה בתורה על ידי משה רבנו שבני נח מקודם נצטוו בהן. ועיין באור שמח (איסורי ביאה פי"ד ה"ז) שרצה לומר שנצטוו על ידי אדם ונח שבניהם ישמרו אותן.

יש הסוברים שיש מצוה להרוג גוי שאינו מקיים את ז' מצוות בני נח, ולעומת זאת יש הסוברים שאסור להרוג, ויש שיטה שלישית שמותר להרוג גוי שעובר על ז' מצוות בני נח אך אין זה חיוב.

לענין האם מותר לקרבם, מדברי הרמב"ם מבואר, שישמעאלים אסור ללמדם שום דבר מהתורה לפי שהם הרי אוחזים בטעותם באמונתם שתורה זו אינה מן השמים, וכאשר ילמדום דבר וימצאוהו מתנגד למה שבדו הם מלבם לפי בלבול העניינים, הרי לא יסכימו שטעות בידיהם, ויוכלו להטעות כל גר וישראל שאין לו דעת, ויהיה מזה מכשול.

מה שאין כן הנוצרים שמאמינים בנוסח התורה שלא נשתנה, רק מגלים בה פנים בפירוש המופסד ומפרשים זאת בפירושים, שהם ידועים להם, ואם יעמידום על הפרוש הנכון, אפשר שיחזרו למוטב, ואפילו אם לא יחזרו, כשרוצים שיחזרו, לא יבוא לנו מזה מכשול.

אולם בתשובות והנהגות (יו"ד ח"ג סי' שיז) נשאל אם מותר לקרב עכו"ם בזמן הזה לקיים ז' מצוות בני נח, והביא חילוק שלכאורה הנו להיפך מדברי הרמב"ם בין נוצרים לישמעאלים, שלדעתו יש איסור חמור לקרב נוצרים לקיים ז' מצוות, כיון שהנוצרים מגשימים אלוקינו יתברך שמו, עם עבודה זרה שלהם בתואר "בן", ואין לך עבודה זרה גדול כמותו. ועיין ברמב"ם בפירוש המשניות (ריש ע"ז) שהנוצרים עם שינויי כתותיהם כולם עובדי עבודה זרה, וכן הוא ברמב"ם פרק יא מהל' מאכלות אסורות (רק הושמט מפני הצנזור).

ואף אם נתעקש ונאמר שאף שאין הנוצרים מקיימים ז' מצוות בעבודה זרה, ראוי לקרבם לקיים שאר מצוות שנצטוו בני נח, אך נראה שאם אינם מאמינים כלל באלוקי השמים שאין לו מושגי הגוף, ומדמין יחד תורת ברית החדשה שלהם לתורה שלימה שלנו, הוציאו עצמם ממצותן להאמין באלוקים ולא שייך בהו שאר המצוות, שזהו עיקר שבעיקרים, ולכן אין ראוי לקרבם כלל וכלל. וביותר שאם אנו מתכוונים בפעולות אלו לקרבן ולזכותם יש לחשוש לאיסור דאורייתא של "לא תחנם".